

“`html

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Kritisk diskursanalys: makt och ideologi

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förmåga att kritiskt analysera texter och diskurser samt att formulera välgrundade argument kring ämnen relaterade till makt och ideologi. Eleverna ska också kunna tillämpa retoriska grepp och argumentationsteknik i både skriftlig och muntlig framställning.

Centralt innehåll

Diskurser och deras funktion i samhället.

Betygskriterium (E)

Eleven kan med säkerhet samla, sovra och sammanställa information från olika källor.

(Gy11, Kursplan Svenska 3)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vad innebär begreppet “diskurs”?
 - A) En typ av skrivelse
 - B) En systematisk analys av språkbruk
 - C) En formell debatt
2. Vilket av följande är en typ av maktanalys?
 - A) Social makt
 - B) Ekonomisk makt
 - C) Politisk makt
3. Vad innebär “ideologi”?
 - A) En samling av värderingar och idéer
 - B) Ett vetenskapligt påstående
 - C) En praktisk handlingsplan
4. Vilken av följande författare är känd för sina verk om makt och diskurs?
 - A) Michel Foucault

- B) Karl Marx
- C) Noam Chomsky
- 5. Vad är en hegemonisk diskurs?
 - A) En diskurs som ifrågasätter normer
 - B) En dominerande diskurs som formar maktrelationer
 - C) En historisk diskurs
- 6. Vilken funktion har språket i maktanalys?
 - A) Det skapar förvirring
 - B) Det är ett verktyg för att utöva makt
 - C) Det är irrelevant
- 7. Vad kännetecknar en kritisk diskursanalys?
 - A) Fokuserar på språkliga strukturer
 - B) Ignorerar kontext
 - C) Analyserar maktrelationer i texter
- 8. Vilken av följande är en aspekt av ideologisk analys?
 - A) Textens struktur
 - B) Textens syfte och mottagare
 - C) Textens ordförråd
- 9. Enligt Foucault, vilken typ av makt är mest synlig?
 - A) Makt i institutioner
 - B) Disciplinär makt
 - C) Produktionell makt
- 10. Vad innebär "diskurser i konflikt"?
 - A) Olika diskurser som konkurrerar om makt
 - B) Sammanblandning av olika språk
 - C) Enighet i ordval

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Diskurs	En mätning av språklig aktivitet	En form av maktöverföring	En form av språkligt uttryck
Ideologi	En samling av tankar och idéer	En praktisk handledning	En typ av litteratur
Makt	Förmågan att påverka andra	En typ av argumentation	En teori om språk
Hegemoni	Teoretisk makt	Dominans över en annan	En grupps sammanhållning

Diskurser i konflikt	Diskurser som stödjer varandra	Oeniga diskurser	Diskurser utan syfte
Kritisk diskursanalys	En analys av språkliga former	En analys av makt och ideologi	En analys av skönlitteratur
Foucault	En matematiker	En sociolog	En filosof
Argumentation	En form av diskussion	En typ av skriftlig framställning	En retorisk teknik
Retorik	Konsten att övertyga	Studiet av statistik	En typ av konst
Samhällsstruktur	Individer i samhället	En analys av språk	Organisering av samhälleliga relationer

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Hur påverkar diskurser vår uppfattning om verkligheten? Ge exempel på hur språk kan forma vår förståelse av makt.
2. Diskutera hur media använder diskurser för att påverka opinionen. Vilka exempel kan du ge på detta?
3. Analysera en aktuell text eller artikel utifrån en kritisk diskursanalys. Vilka maktstrukturer kan du identifiera?
4. Hur kan en förståelse av ideologi hjälpa oss att kritiskt granska politiska eller sociala debatter? Ge konkreta exempel.

Bedömning

Totalt antal poäng: 55

Betyg Rätt procent (%) Antal poäng

E	30%	(17)
D	40%	(22)
C	50%	(28)
B	70%	(39)
A	90%	(50)

“^